

עין משפט
נר מצוה

יד:

הקומץ את המנחה פרק שני מנחות

מסורת הש"ס

י א מ"י פ"ח מהלכות פסוקים הלכה י:
יא ב ג מ"י פ"ח מהלכות פסוקים הלכה י:
יב ד מ"י פ"ח מהלכות מתיקין ומוסקין הל' טו (ופ"ח מהלכות פסוקים הל' י):

שיטה מקובצת

א) במנחת מאפה מהו. גליון
ב) במנחת מאפה שהיה עשה מהם מתירין וא"כ קומצן מירו מי אמרין כיון דקומצן לשניהם חזי דמי תורה ר' יוסי או דלמא כיון דיש בה שני מיני קרקין ורובבה פליג ר' יוסי דאזתה תחלה שחיטת עליה פיגול אם היא ניכרת ואם אינה ניכרת ספק כרת בכולו. ת"ח: ב) בר כיבוד אב ומצוה
ג) בבבויני כבש נמי אטו כבש חבירו. ר' יוסי לא כ"ש: ב) במנחת חזי גופי ניהו כר לא נתפלג זו ולעיל קומץ כר בדשטרפות דחד גופא ניהו: ו) פיגול הדמיות עשאו: ו) כפי כל המנחות באות מצוה. ס"א דכל המנחות באות עשר ומנחה ומרחשת עשר חלות מינן אחד וזו מנחת מאפה משני מינין אחר כו':
ז) קנסינן לה דאמר מברא מחצה חלות ומחצה קרקין:
ח) מינין היא מקדשת:
ט) דגורי הפסול ואור ר' נחמיה: י) קומץ גזירה אטו מחשב בשעת הקטרת קומץ דמנחת: יא) לבונה וה"ש הפסול כו' בהקטרת לבונה דבויני: יב) כבש נמי דאיתא: יג) שאם פיגול בקומץ בהקטרת קומץ חייב שחיטת חובת חייב בקומץ או בהקטרת קומץ פיגול שחיטת מנחת: יד) דאיא קומץ דמנחת: יה) ערוך הוא: יז) חיבת גמרא לפני זריקה נמחק: יח) מה"ד גמי אבל כו': יט) טפסי. ורש"י לא פירש כן:

מיפגלי: צטר: **הכא**: פיגל צירך ימין דחשיב צצר גופיה: ד' כ"ש. דמיפגלא חף של שמאל: ז' לאיפגולי מאי. כלומר מי יתפלג במחשבה זו שהיו חייבין כרת בחילתו: **אלא א"ר יוחנן**: ליתא לרב הונא ואם פיגל צימין פיגל בשמאל דהא חזינן אפי' לא חיטב אלא צדס נתפלג צטר וגבי חלות ה"ט דרבי יוסי דלמר במתניתין ה' דתרי גופי ניהו ואם פיגל צו לא נתפלגה זו ולעיל קמי בשמיהן צכות דמשמע מדמלטטרפות דחד גופא ניהו: **הכטוב עשאן גוף אחד והכטוב עשאן צ' גופין**. הכטוב עשאן גוף אחד דמעכבי אהדי דאין זו כשרה בלא זו דכתיב (ויקרא כג) שמים שני עשוריים דמשמע שמים ולא אחת וכתיב (סס) קלת מהיניה וכל הויה עיובא ואטו כחוב עלמו עשאן שני גופים מדכתיב שמים דמשמע דלל אחת לשתה ועריכתה צפני עלמה הלך ערביניהו דלמר כות צין שמינן מתערבין ומגטרפין דהכטוב עשאן גוף אחד: **פלגיניהו**. דלמר ע"מ לאכול מן האמת ולא עירב חצירתה עשה: **מפלגי**. ואין חצירתה פיגול ו' דהרי הכטוב עשאן שני גופים. יש לשנות אמרים בהלכה זו אצל זו עיקר: **פיגל בלחמי סודה**. שהן ארבעה מיניס ופיגל בלחמ מן המינים מי פליגי רבי יוסי ורבנן בזה אם נתפלגו האחרים או לא מי אמרין כיון דזבח אחד ממירן כחד דמיין או דלמא כיון דלאו חד מינה הוא פליג רבי יוסי: **במנחת מאפה**. שיש צני שני מינין ה' חלות וה' קרקין כדלמר בצפק ו' ה' התורה (לקמן דף ט) ואליבא דר"ש קנסינן ה' להו מהו מי אמר הואיל וקומץ אחד לשמיסה לא פליג רבי יוסי ואם פיגול בחלות נתפלגו קרקין או דלמא כיון דשני מינין ז' פליג: **וכן אסה אומר**. דהכל נמי פליג: **כשעת שחיטה כו'**. אסתם זבח קריאו. שחיטה וזריקה מתירין ניהו ו' שחיטה קדשה לדס כדלמר בשליה פירקין (דף טו): ואמר הסם הבא לקדש כבא להמיר דמי וזריקה מתרת הצטר: **קבלה והולכה**. דלאו מתירין ניהו לא מלטטרפין דאינה מתרת לאינה אלא לזוך וזיקה (ב) : שחיטה וזריקה מרחקי אהדי ומלטטרפין וכ"ש קבלה והולכה דמקרבין: **אין מלטטרפין**. שמים מהן ציחד אם חיטב צו על חצי זית וצו על חצי זית: **הא רבי הא רבנן**. הא דמי אין מלטטרפות רבי הא: **האי מסיר והאי אכילה**. כגון כבש היו חצי ממיר ולא חיטב עליו אלא בחצי אכילה: **כולו מסיר והאי אכילה**. כגון שחיטה דכולו ממיר צדס וזיקה דכולו מתיר צצר: **מי שמעט ליה**. דלס חיטב צו בחצי זית וצו בחצי זית דאין מלטטרפין: **ואי איס ליה**

א) מספתא דזבחים פ"ב ה"ב (ובזכר לה) ב' (לקמן טו).
ב) מספתא ע"ט. ד' ש"ן לע"א.
ג) וכל המנחות דף סג.
ד) ק"י ה"א. ז"ק. ו' צ"ב מ"ו.

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה קבלה וכו' וזיקה ה"ד ואפי"ב מה' הג' דמרחקין שמיטה:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה חביתו וכו' פלגתא מביתרא. לעיל דף ח ע"ב:

מוסף רש"י

לאכול חצי זית מחלה זו ודחי זית מחלה זו. למתן שזה כשר. להקטיר חמורין ולאכול צטר דהא לא חיטב אלא מי אפליה בחצי ממיר (ע"פ ר"א). פיגול בקומץ ולא בלבונה. בהקטרת קומץ חיטב על השחיטת (לקמן טו). בהקטרת המנחה שני ממירין יש, הקומץ והלבונה, ואם הקטיר את האחד במחשבת פיגול לומר חיטב בהקטרת האחד על מנת לאכול מן השחיטת למתן (פסחים טו). עד שיפגול בכל הממיר. והקטרת אחד מהן חצי ממיר הוא לזכרה נמי הקטרת כפינו (לקמן טו).

מיפגלי הכא דחשיב בהו בזבחה גופה לא כ"ש אלא א"ר יוחנן ה"ט דרבי יוסי הכתוב עשאן גוף אחד דמעכבי אהדי שני גופין רחמנא הא לחודה עבידא והא לחודה עבידא ערביניהו מתערבין דהכתוב עשאן גוף אחד פלגיניהו מיפלגי דהכתוב עשאן שני גופין בעי רבי יוחנן פיגול בלחמי תודה מהו ב' במנחת מאפה מהו תנא ליה רב תחליפא ב' ממערבא ב' וכן אתה אומר בלחמי תודה וכן אתה אומר במנחת מאפה ת"ר ב' בשעת שחיטה חיישב לאכול חצי זית ובשעת זריקה חיישב לאכול חצי זית פיגול מפני ששחיטה וזריקה מצטרפין איכא דאמרי שחיטה וזריקה דתרווייהו מתירין אין קבלה והולכה לא ואיכא דאמרי הגך דמרחקין וב"ש הני

דמקרבין איני והא תני לוי ארבע עבודות אין מצטרפות לפיגול שחיטה וזריקה קבלה והולכה אמר רבא ל"ק הא רבי הא רבנן דתניא השוחט את הכבש לאכול חצי זית מחלה זו וכן חבירו לאכול חצי זית מחלה זו רבי אומר אומר אני שזה כשר א"ל אביי אימר דשמעת ליה לרבי חצי מתיר וחצי אכילה כולו מתיר וחצי אכילה מי שמעת ליה א"ל רבא בר רב הגן לאבבי ואי אית ליה לרבי כולו מתיר וחצי אכילה לגזור חצי מתיר וחצי אכילה אטו כולו מתיר וחצי אכילה דהא רבי יוסי גזר ורבנן גזירי ר' יוסי גזר דתנן להקטיר לבונתה למחר רבי יוסי אומר פסול ואין בו כרת וחכ"א פיגול וחייבין עליה כרת ורבנן נמי גזירי ב' דתנן פיגול בקומץ ולא בלבונה בלבונה ולא בקומץ ר"מ אומר פיגול וחייבין עליו כרת וחכ"א אין בו כרת עד שיפגול בכל המתיר א"ל הכי השתא בשלמא התם גזר רבי יוסי קומץ דלבונה אטו קומץ דמנחה רבנן גזירי קומץ אטו קומץ דמנחת חוטא ולבונה אטו לבונה בבויני ב' כבשים נמי כבש אטו כבש חבירו בוך אטו בוך חבירו אלא הכא מי איכא חצי מתיר וחצי אכילה בעלמא דליקום וליגור הכי נמי מסתברא דטעמא דרבנן מש"ה הוא דקתני ספא מודים חכמים לר"מ במנחת חוטא ומנחת קנאות שאם פיגול בקומץ שיפגול וחייבין עליה כרת שהקומץ הוא המתיר הא למה לי למיתנא כלל פשיטא מי איכא מתיר אחרינא אלא לאו הא קמ"ל דטעמא דקומץ משום דאיכא קומץ דמנחת חוטא דדמי ליה: **מתנני'** ג' נטמאת אחת מן החלות או אחד מן הסדרים רבי יהודה אומר שניהם יצאו לבית השריפה שאין קרבן ציבור חלוק וחכמים אומרים דהטמא בטומאתו והטהור יאכל: **גמ'** א"ר אלעזר מחלוקת לפני זריקה אבל לאחר זריקה דברי הכל הטמא בטומאתו והטהור יאכל ולפני זריקה במאי פליגי אמר רב פפא בציון מרצה על אכילות קא מיפלגי רבנן

לרבי כולו מסיר והאי אכילה. מלטטרפין לפיגול: **ליגור חצי מסיר והאי אכילה**. דליפסול אטו כולו **רבי יוסי גזר**. במתני' (לעיל דף יג). בהקומץ את המנחה ע"מ להקטיר לבונתה למחר ואמר פסול ואע"ג דאין צו פיגול דגזר ליה אטו פיגול: **ורבנן**. נמי במתניתין דקתני פיגול בהקטרת קומץ ע"מ לאכול שריים למחר ולא פיגול בהקטרת לבונה: **ר"מ אומר פיגול**. הן השיירי דלית ליה מפגלין צשעת עבודה חצי מתיר: **וחכ"א אין צו כרה כו'**. כרת הוא דליכא אצל פסול הוא מלאכול דגזרינן אטו כרת ורבי אומר לעיל (עמוד ב) צהדיא כשר: **קומץ דלבונה אטו הקטרת קומץ דמנחה**. דדמו להדדי וצקומץ ע"מ להקטיר קומתה למחר מודה רבי יוסי דפיגול הוא: **ורבנן נמי יא' דגורי**. דתפסול מנחה צמחש צשיריים צשעת הקטרת קומץ יב': **דמנחת חוטא**. דהתם עבודה שלימה היא ומפגלת: **לבונה**. נמי מחשב שריים צשעת הקטרת לבונה יא' דה"ט דפסלי רבנן למנחה גזרה אטו מחשב בהקטרת לבונה צצויכין דהתם פיגול גמור הוא שאין הקטרה אלא היא: **כבש'רא**. דלמרי רבנן צמחני' (טו). שחט אחד מן הכבשים לאכול צ' חלות למחר או הקטיר אחד מן הצויכין לאכול שני סדרים למחר דקאמרי רבנן אין צו כרת הא פסול איכא דגורי חד כבש אטו כבש חבירו שלא ישחוט שניהם צמחשבה דהתם פיגול בכל המתיר וכן צצויכין כולהו הך גזירות יא' דאיכא צעלמא דדמי להו או חצי פיגול: **אצל הכא**. בחצי ממיר וחצי אכילה דרבי מי איכא חצי ממיר וחצי אכילה צעלמא דפיגול דגזור הכא אטו התם: **מש"ה הוא**. דמשכחי פיגול דדמי להו: **דקתני ספא**. דמתני' (טו). דפיגול בקומץ ולא בצבונה מודים חכמים כו' שאם יא' חיטב בקומץ או בהקטרת קומץ פיגול צשיריים: **הא קא שמעט לן דטעמא**. דפסלי רבנן צמחש צשעת הקטרת קומץ דמנחת נדבה משום הכי הוא דליכא יא' דמנחת חוטא דדמי ליה שם מודים שהוא פיגול: **מתנני'** ש' אין קרבן ליצור חלוק. הכי מסקנא דגמרא (טו). תלמוד ערוך יח' צפוי של רבי יהודה ששנאה מצבותיו שאין קרבן ליצור ואם נפסל חלוק ואם נפסל כולו: יא' **גמ'** לפני זריקה. נטמאת אחת מן החלות של עזרת ובלחם הפנים לפני הקטרת צצויכין: ב' **אצל לאחר זריקה**. דזריקה מעלייתא הוא (והוא) דברי הכל כו': רבנן

